

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO ZA ROK 2016

		2015	2016	Prognoza na 2017			
ELEMENTY SYTUACJI SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNEJ¹	Liczba mieszkańców (w tys. osób)	2 493,6	2 485,3	2 473,8 ²			
	Wskaźnik obciążenia demograficznego	35,6	37,0	–			
	Stopa bezrobocia	10,3	8,6	–			
	Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	42,0	43,1	–			
	Wskaźniki ubóstwa	Minimum egzystencji (% mieszkańców)	5,4%	–	–		
		Relatywna granica ubóstwa (% mieszkańców)	12,3%	–	–		
Ustawowa granica ubóstwa (% mieszkańców)		10,3%	–	–			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZASOBY POMOCY I WSPARCIA	Mieszkania komunalne	84 916	82 545	82 330			
	w tym: mieszkania socjalne	6 970	6 976	7 084			
	Mieszkania chronione	25	26	27			
	Rodziny	Żłobki oddziały żłobkowe i kluby dziecięce	109	131	148		
		Przedszkola	1 185	1 142	1 141		
		Opiekunowie dzienni do dzieci	20	27	46		
		Jednostki poradnictwa specjalistycznego	16	14	14		
		Ośrodki interwencji kryzysowej	11	15	15		
		Dzieci i młodzież	Świetlice i kluby dla dzieci i młodzieży	638	643	644	
	Placówki wsparcia dziennego		124	114	114		
	Placówki opiekuńczo-wychowawcze		66	66	66		
	Rodzinną pieczę zastępczą		Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	3 170	3 135	3 235
				Liczba dzieci	4 360	4 297	4 511
			Rodzinne domy dziecka	Liczba domów	26	31	33
				Liczba dzieci	169	203	224
	Koordynatorzy pieczy zastępczej		112	113	113		
	Rodziny pomocowe	29	32	38			
	Osoby starsze	Kuby i inne miejsca spotkań dla seniorów	197	214	223		
		Domy pomocy społecznej	57	56	59		
		Dzienne domy pomocy	34	34	34		
		Kluby samopomocy	4	4	5		
	Osoby niepełnosprawne	Środowiskowe domy samopomocy	47	47	50		
		Warsztaty terapii zajęciowej	47	46	47		
Zakłady aktywności zawodowej		7	6	7			
Inne grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ³	Centra integracji społecznej	2	2	3			
	Kluby integracji społecznej	12	14	14			
	Spółdzielnie socjalne	–	78	–			
	Noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych	23	22	21			
	Ośrodki dla cudzoziemców	1	1	1			
KORZYSTAJĄCY Z POMOCY I WSPARCIA	Udział korzystających z pomocy społecznej ⁴ w ogólnej liczbie ludności	8,0%	7,3%	7,4%			
	Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	Liczba osób ⁵	126 544	115 041	117 153		
		Liczba rodzin ⁶	90 014	79 041	78 922		
		Liczba osób w rodzinach ⁶	203 806	178 463	178 776		
	Udział osób korzystających ze świadczeń pieniężnych ⁷ w ogólnej liczbie osób, którym przyznano świadczenie ⁵	62,6%	61,7%	60,3%			
Udział osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych ⁷ w ogólnej liczbie osób, którym przyznano świadczenie ⁵	43,8%	45,2%	44,7%				

			2015	2016	Prognoza na 2017	
KORZYSTAJĄCY Z POMOCY I WSPARCIA	Struktura rodzin według powodów korzystania z pomocy społecznej (cd.)		Ubóstwo	53,1%	53,0%	53,0%
			Bezrobocie	48,5%	47,8%	47,8%
			Długotrwała lub ciężka choroba	37,3%	42,0%	43,0%
			Niepełnosprawność	36,9%	36,1%	36,9%
			Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	18,0%	18,7%	18,8%
			Potrzeba ochrony macierzyństwa	9,2%	9,5%	9,6%
			Alkoholizm	7,2%	7,9%	8,1%
ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	Pieniężne	Ustawa o pomocy społecznej ⁵	Łączna kwota świadczeń (w mln zł)	194,6	197,3	204,6
			Liczba osób, którym udzielono świadczeń	116 979	105 609	106 996
			Udział osób pobierających zasiłek celowy	80,6%	79,3%	79,9%
			Udział osób pobierających zasiłek okresowy	46,6%	46,7%	47,8%
			Udział osób pobierających zasiłek stały	20,4%	22,7%	23,5%
	Pieniężne	Inne ustawy ⁸	Łączna kwota świadczeń (w mln zł)	719,4	740,3	807,6
			Liczba rodzin objęta pomocą w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków	77 093	86 501	90 796
			Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium socjalne lub zasiłek szkolny	42 351	36 496	35 740
			Liczba udzielonych świadczeń opiekuńczych	713 322	724 893	731 403
			Liczba przyznanych zasiłków dla opiekunów	25 458	20 067	18 193
			Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w postaci dodatku mieszkaniowego	12 735	11 716	13 426
	Niepieniężne ⁵	Łączna kwota świadczeń (w mln zł)		107,2	112,7	122,4
		Udział osób objętych wsparciem w formie posiłku w ogóle osób z przyznanym świadczeniem niepieniężnym		78,4%	73,3%	71,7%
Udział dzieci i młodzieży objętej wsparciem w formie posiłku w ogóle osób w wieku do 18 roku życia		9,3%	8,1%	–		
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ	Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne	Liczba osób korzystających z usług		7 035	7 304	7 471
		w tym wyłącznie specjalistycznych		177	171	194
		Liczba udzielonych świadczeń (w tys.)		1 947	2 029	2 116
		Kwota świadczeń (w mln zł)		23,0	24,9	30,8
	Praca socjalna	Liczba rodzin objętych pracą socjalną		68 475	73 290	74 964
		Odsetek ludności objętej pracą socjalną ⁹		5,9%	6,1%	6,2%
		Liczba osób objętych kontraktem socjalnym		5 464	3 827	4 741
		Liczba osób realizujących Indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)		126	142	211
		Liczba osób objętych Indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności		256	524	554
		Liczba osób objętych Indywidualnym programem integracji cudzoziemców		42	21	23
	Wspieranie rodziny przeżywającej trudności	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego		6 732	5 549	5 833
		Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową		2 349	2 087	2 111
		Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny		2 540	2 684	2 725
Liczba osób objętych programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych		230	210	262		
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	Łączna kwota dofinansowania – środki PFRON i powiatów (w mln zł)		48,5	49,1	51,9	
	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	Liczba osób	16 359	14 792	14 347	
		Dofinansowanie (w mln zł)	12,7	11,2	12,1	
	Turnusy rehabilitacyjne	Liczba osób	4 068	4 644	5 176	
		Dofinansowanie (w mln zł)	4,4	4,9	5,6	
	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	Liczba osób	1 118	1 227	1 196	
Dofinansowanie (w mln zł)		4,1	4,3	4,7		

			2015	2016	Prognoza na 2017
Wsparcie udzielone w ramach programu „Aktywny samorząd”	Liczba świadczeń		1 961	1 976	2 297
	Dofinansowanie (w mln zł)		6,1	5,3	7,6
USAMODZIELNIENIE	Łączna liczba osób, którym udzielono pomocy na usamodzielnienie		2 205	2 034	2 113
	w tym:	osoby opuszczające rodzinne formy pieczy zastępczej	62,7%	61,5%	61,3%
		osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze	30,5%	32,5%	31,2%
		osoby opuszczające inne instytucje ¹⁰	6,8%	6,0%	7,5%
	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Liczba osób	342	336	365
		Kwota świadczeń (w tys. zł)	1717	1684	1908
	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Liczba osób	1 849	1 709	1 752
		Kwota świadczeń (w tys. zł)	8053	7686	8545
	Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	Liczba osób ¹¹	230	248	276
		Kwota świadczeń (w tys. zł)	442	476	573
Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielniania			1 006	1 220	1 201
KADRA JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ	Liczba pracowników jednostek pomocy społecznej	Łącznie	3 962	4 250	4 294
		OPS	68,3%	68,8%	68,8%
		MOPR	22,8%	22,3%	22,2%
		PCPR	8,9%	8,9%	9,0%
	w tym:	kadra kierownicza	232	234	237
		pracownicy socjalni	1 426	1 436	1 462
		pozostali pracownicy	2 304	2 580	2 598
	Wskaźnik profesjonalizacji kadry ¹²	OPS	15%	15%	14%
		MOPR	6%	4%	5%
		PCPR	16%	13%	13%
Dostępność pracowników socjalnych ¹³	Liczba mieszkańców na 1 pracownika socjalnego	1843	1824	1795	
	Liczba rodzin objętych pracą socjalną na 1 pracownika socjalnego	50	54	54	
WYDATKI NA ZADANIA POLITYKI SPOŁECZNEJ	Ochrona zdrowia – dział 851 (w mln zł)		37,6	43,6	39,4
	Pomoc społeczna – dział 852 (w mln zł)		1571,8	1819,0	1785,3
	w tym:	świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki z ubezpieczenia społecznego	38,7%	39,3%	36,9%
		domy pomocy społecznej	14,9%	13,9%	15,0%
		ośrodki pomocy społecznej	9,4%	8,6%	8,9%
		pozostała działalność	4,7%	8,5%	9,0%
		zasiłki i pomoc w naturze	7,3%	6,1%	5,5%
	Pozostałe zadania polityki społecznej – dział 853 (w mln zł)		85,8	89,1	65,2
Edukacyjna opieka wychowawcza – dział 854 (w mln zł)		27,1	25,0	22,5	
AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA	Programy współfinansowane z EFS	Liczba projektów	79	28	53
		Liczba osób objętych projektami	2 350	3 534	5 398
	Konkursy ogłaszane przez MRPIPS	Liczba projektów	82	76	78
		Liczba osób objętych projektami	54 168	24 777	48 587
	Programy osłonowe	Liczba projektów	78	81	81
		Liczba osób objętych projektami	27 530	24 168	23 871
WSPÓŁPRACA Z NGO	Liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracuje OPS/PCPR		315	315	316
	Zlecenia w trybie pożytku publicznego	Liczba organizacji	359	357	334
		Wartość dotacji (w mln zł)	41,1	44,4	45,0
	Zlecenia w trybie zamówień publicznych	Liczba organizacji	12	9	7
		Wartość dotacji (w mln zł)	1,6	1,9	2,1
	Struktura organizacji według rodzaju zleconych usług pomocy społecznej	Prowadzenie placówki pomocy społecznej	13,5%	12,8%	13,2%
Usługi opiekuńcze		10,0%	9,3%	9,7%	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze		1,9%	1,9%	2,1%	

Objaśnienia:

¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

² Dane na podstawie „Prognoz ludności gmin województwa łódzkiego” opracowanej w 2016 roku przez Pracownię Naukowo-Edukacyjną „Primus” na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

³ Do innych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zalicza się m.in.: osoby bezrobotne, bezdomne oraz cudzoziemców.

⁴ Uwzględniono wszystkie osoby, które uzyskały pomoc i wsparcie w OPS, MOPR lub PCPR udzielone na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych przepisów, z wyłączeniem ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

⁵ Dotyczy świadczeń przyznanych wyłącznie na podstawie decyzji administracyjnej.

⁶ Dotyczy świadczeń przyznanych na podstawie decyzji administracyjnej oraz bez decyzji.

⁷ Dotyczy świadczeń udzielanych wyłącznie na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2004 Nr 64 poz. 593 z późn. zm.).

⁸ Dotyczy świadczeń udzielanych na podstawie innych przepisów niż ustawa o pomocy społecznej, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a także innych ustaw, tj.: ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

⁹ Wskaźnik obliczono jako udział osób w rodzinach, które objęto pracą socjalną w ogóle mieszkańców.

¹⁰ Instytucje, o których mowa w art. 88 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, tj.: domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

¹¹ Wyłącznie osoby opuszczające rodzinne formy pieczy zastępczej oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

¹² Wartość wskaźnika wyraża udział osób pełniących funkcje kierownicze, pracowników socjalnych oraz pozostałych pracowników posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej w ogólnej liczbie zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

¹³ Średnia liczba odpowiednio: mieszkańców i rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną przypadających na jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w OPS i MOPR.